

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет біології та лісового господарства
Кафедра ботаніки і методики викладання природничих
наук

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ШКІЛЬНЕ КВІТНИКАРСТВО ТА САДІВНИЦТВО
підготовки бакалавра

Луцьк – 2025

Силабус вибіркового освітнього компонента «Шкільне квітникарство та садівництво» підготовки бакалавра

Розробник: Коцун Л.О., к.б.н., доцент кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: доц. Дмитроца О.Р.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук

протокол № 2 від 15 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри:

проф. Фіщук О.С.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	Галузь знань: А Освіта, спеціальність: А1 Середня освіта предметна спеціальність А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), ОПП: Середня освіта. Біологія та здоров'я людини, освітній рівень: Бакалавр	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 2
ІНДЗ: <u>є/немає</u>		Семестр 4-ий
		Лекції 10 год.
		Лабораторні 20 год.
		Самостійна робота 110 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Викладач: Коцун Лариса Олександрівна

Науковий ступінь: кандидат біологічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук

Контактна інформація: kocun.larisa@ukr.net; kocun.larisa@vnu.edu.ua

Розклад занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Силабус вибіркового освітнього компонента «Шкільне квітникарство та садівництво» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти першого рівня вищої освіти.

Освітній компонент «Шкільне квітникарство та садівництво» спрямований на формування системи теоретичних знань та практичних навичок із вирощування декоративних та плодово-ягідних культур у системі загальної середньої освіти. Програма охоплює основи ландшафтного дизайну шкільної території, створення «живих куточків» у приміщеннях, а також методику організації навчально-дослідних ділянок. Особлива увага приділяється інтеграції садівництва у виховний процес для формування екологічної культури та трудового виховання учнів.

Мета освітнього компоненту – підготовка компетентного фахівця, здатного професійно організувати та керувати діяльністю учнів на пришкольній ділянці та в кабінеті біології, використовуючи квітникарство і садівництво як інструмент для навчання, наукового пошуку та естетичного розвитку особистості.

Завдання курсу: ознайомитися із асортиментом декоративних рослин, відкритого та закритого ґрунту; вивчити біологічні та екологічні особливості плодово-ягідних і

квіткових культур; засвоїти принципи планування та зонування шкільної навчально-дослідної земельної ділянки (НДЗД) згідно з санітарними нормами; оволодіти техніками розмноження рослин (живцювання, щеплення, висівання насіння) та догляду за ними; навчитися розробляти проєкти озеленення шкільних рекреацій та дизайну квітників (клумб, работок, альпінаріїв); опанувати методику закладання польових і вегетаційних дослідів з учнями на пришкільній ділянці; сформувати вміння проводити екскурсії, практичні роботи та гурткові заняття на природі; розробити алгоритми залучення учнів до соціально значущої діяльності через благоустрій шкільної території; навчитися поєднувати теоретичний матеріал уроків біології з практичною роботою в шкільному саду.

3. Soft skills

- 1. Відповідальність та дисципліна**, адже рослини потребують постійного догляду.
- 2. Командна робота та комунікація** сприяють вирішувати конфлікти заради спільної мети, домовлятися про спільні дії, розподіляти ролі та обов'язки.
- 3. Екологічне мислення та емпатія.** Формується дбайливе ставлення до природи та розуміння екосистем. Це розвиває емоційний інтелект: здатність співчувати живому світу та відчувати зв'язок із навколишнім середовищем.
- 4. Креативність та естетичний смак.** При проєктуванні клумб чи квітників розвиваються навички дизайну, поєднання кольорів та форм, що стимулює творче мислення.

4. Структура освітнього компонента

№ теми	Назви змістових модулів і тем	Усього -го	Лек.	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю* /бали
Змістовий модуль 1. Квітково-декоративні рослини відкритого і закритого ґрунту							
1	Вступ, завдання курсу. Одно-багаторічні квітково-декоративні рослини, агротехніка вирощування	20	2	6	10	2	ДС, Т, ВПЗ / 21 балів
2	Прийоми квіткового оформлення території	16	2	2	10	2	ДС, Т, ВПЗ / 7 балів
3	Кімнатні рослини, особливості їх розмноження. Фітокомпозиції з кімнатних рослин.	42	2	8	30	2	ДС, Т, ВПЗ / 28 балів
Тестовий контроль		15					
Разом за змістовим модулем 1		78	6	16	50	6	71 бал
Змістовий модуль 2. Садівництво							
4	Плодово-ягідні рослини, їх класифікація та характеристика	36	2	2	30	2	ДС, Т, ВПЗ / 7
5	Розмноження та вирощування плодово-ягідних рослин. Формовий сад.	36	2	2	30	2	ДС, Т, ВПЗ / 7 балів
Тестовий контроль		15					
Разом за модулем 2		71	4	4	60	4	29 балів
Всього		150	10	20	110	10	100 балів

Методи контролю*: ДС – дискусія, Т – тести, ВПЗ – виконання практичного завдання.

5. ТЕМАТИКА ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ за/п	Тема лабораторної роботи	Кількість годин

1	Агротехніка вирощування однорічних квітково-декоративних рослин	2
2	Агротехніка вирощування дво- та багаторічних квітково-декоративних рослин	2
3	Вигонка квіткових рослин у зимовий період	2
4	Проект оформлення території школи квітково-декоративними рослинами	2
5	Розмноження кімнатних рослин	2
6	Догляд за кімнатними рослинами	2
7	Створення композицій із кімнатних рослин	2
8	Створення фітокомпозицій із живих та сухих квіткових рослин	2
9	Проект створення плодового саду на території школи	2
10	Прийоми створення формового саду	2

6.САМОСТІЙНА РОБОТА

Теми змістових модулів	Теми самостійної роботи	К-сть годин
ТЕМА 1	Легенди та цікаві відомості про квітково-декоративні рослини, національні традиції використання квіткових рослин	5
	Історія впровадження рослин у культуру	5
	Мистецтво дарувати квіти	5
	Видовий склад квітково-декоративних рослин свого краю	5
	Символіка квітів у букеті. Продовження життя букета	5
ТЕМА 2	Символіка квіткових рослин та їх кольору.	5
	Підбір асортименту квіткових рослин для певної території	5
ТЕМА 3	Підбір кімнатних рослин для шкільного приміщення	5
	Хвороби кімнатних рослин	5
	Шкідники кімнатних рослин	5
	Формова різноманітність кімнатних рослин	5
	Паспорти кімнатних рослин	5
	Сучасні досягнення науки у виведенні нових форм та сортів кімнатних рослин	5
ТЕМА 4	Нішові види плодово-ягідних культур	5
	Агротехніка вирощування виноградних культур	5
	Агротехніка вирощування кісточкових культур	5
	Агротехніка вирощування ягідних культур	5
	Догляд за плодово-декоративними рослинами	5
ТЕМА 5	Підбір підщеп для формового саду	5
	Догляд за формовим садом	5
	Хвороби плодово-ягідних культур	5
	Шкідники плодово-ягідних культур	5
	Усього годин:	110

7. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ЗАЛІКУ)

1. Одно-дворічні квітково-декоративні рослини
2. Багаторічні квітково-декоративні рослини
3. Сучасні досягнення науки у виведенні нових форм та сортів кімнатних рослин.
4. Видовий склад квітково-декоративних рослин свого краю.
5. Агротехніка вирощування однорічних квітково-декоративних рослин.
6. Агротехніка вирощування дво- та багаторічних квітково-декоративних рослин
7. Прийоми квіткового оформлення території
8. Підбір асортименту квіткових рослин для певної території.
9. Кімнатні рослини, особливості їх розмноження.
10. Фітокомпозиції з кімнатних рослин.
11. Плодово-ягідні рослини, їх класифікація та характеристика.
12. Розмноження та вирощування плодово-ягідних рослин.
13. Декоративно-листяні кімнатні рослини.
14. Декоративно-квітучі кімнатні рослини.
15. Сукулентні кімнатні рослини.
16. Формова різноманітність кімнатних рослин.
17. Хвороби кімнатних рослин.
18. Шкідники кімнатних рослин.
19. Вигонка квіткових рослин у зимовий період.
20. Проект оформлення території школи квітково-декоративними рослинами
21. Розмноження кімнатних рослин.
22. Догляд за кімнатними рослинами.
23. Створення композицій із кімнатних рослин.
24. Створення фітокомпозицій із живих та сухих квіткових рослин.
25. Бонсай.
26. Формовий сад.
27. Агротехніка вирощування виноградних культур.
28. Агротехніка вирощування кісточкових культур.
29. Агротехніка вирощування ягідних культур.
30. Догляд за плодово-декоративними рослинами.
31. Хвороби плодово-ягідних культур.
32. Шкідники плодово-ягідних культур

ІУ. Політика оцінювання

Поточний контроль проводиться у формі усного або письмового (у т.ч. тестування) опитування. За теоретичну підготовку до кожної із лабораторних робіт студент може отримати максимальну оцінку 7,0 балів. Максимальна оцінка за виконання та оформлення лабораторних робіт складає 2,0 бали, за теоретичну підготовку – 5 балів. Після змістових модулів студенти виконують тести, за які отримують 30 балів. Загалом, за Змістовий модуль 1 здобувач може отримати 71 бали, за Змістовий модуль 2 – 29 балів. За два змістові модулі здобувач може отримати 100,0 балів.

Проміжний контроль проводиться у вигляді тестування

Поточний контроль (макс = 70 балів)												Загальна кількість балів	
Виконання лабораторних робіт і теоретична підготовка до занять													
Лабораторні роботи													
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2							
Макс.	Лб.р. 1	Лб.р. 2	Лб.р. 3	Лб.р. 4	Лб.р. 5	Тести	Лб.р. 6	Лб.р. 7	Лб.р. 8	Лб.р. 9	Лб.р. 10	Тести	

	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	15,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	15,0	100,0

Критерії оцінювання усної (письмової) відповіді:

1,0 бал – відповідь поверхнева на основі прочитаної лекції; розуміння і розкриття лише окремих позицій.

2,0 бали – відповідь неповна, логічна; розуміння матеріалу включає узагальнені різні позиції на основі матеріалу прочитаної лекції.

3,0 бали – відповідь повна, логічна; розуміння матеріалу включає узагальнені різні позиції на основі матеріалу прочитаної лекції, наведення прикладів, порівняльний аналіз.

4,0–5,0 балів – відповідь повна, логічна, чітка, структурована; глибоке розуміння матеріалу, яке включає роз'яснення всіх систематизованих позицій; використання тексту лекції та додаткових навчальних чи наукових джерел.

Критерії оцінювання відповіді у формі тестування: за кожне правильно розв'язане тестове завдання студент може отримати максимально 0,5 бали.

У. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Здобувач освіти повинен відвідувати згідно розкладу занять всі види аудиторних занять передбачені навчальним планом. Графік консультацій із навчальної дисципліни розміщений на дошці оголошень та на сайті кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук. У разі відсутності здобувача на занятті він зобов'язаний його відпрацювати (графік відпрацювання знаходяться на дошці оголошень кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук). У випадку нетипових ситуацій та об'єктивних причин можливий перехід на дистанційну форму навчання на платформі TEAMS

Політика щодо неформальної, інформальної та дуальної освіти. Якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній (курси, семінари, тренінги, стажування) чи інформальній освіті і їх тематика, обсяг вивчення та зміст відповідають освітньому компоненту в цілому або його окремому розділу, змістовому модулі, темі (темам), що передбачені силабусом навчальної дисципліни, і проходження яких підтверджено документально (сертифікат, свідоцтво, посилання тощо), то зарахування результатів такого навчання здійснюється згідно «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»

[Порядку визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки \(наказ №302-з від 29.08.2024 р.\)](#)

У випадку дуальної форми здобуття освіти зарахування результатів такого навчання здійснюється згідно «Положення про підготовку здобувачів за дуальною формою здобуття освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» на основі тристороннього договору між закладом освіти, суб'єктом господарювання і здобувачем освіти [Положення про підготовку здобувачів за дуальною формою здобуття освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки \(наказ №284-з від 29.08.2025 р.\)](#)

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен самостійно виконати всі завдання лабораторних робіт, а у випадку запозичень інформації зобов'язаний коректно її відображати з посилання на першоджерело. Використання будь-яких джерел інформації під час проведення різних форм оцінювання знань (поточний, модульний, підсумковий контроль) заборонено.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Здобувач освіти повинен вчасно виконати всі завдання лабораторних робіт і надавати їх для перевірки викладачу. У випадку відсутності студента на занятті з об'єктивних причин (хвороба, заява по

поважній причині) термін здачі робіт може бути змінений. До підсумкової форми контролю (заліку) здобувач освіти має відпрацювати пропущені заняття та здати лабораторні роботи.

VI. Підсумковий контроль

Оцінювання знань здобувачів здійснюється за результатами поточного контролю. При цьому завдання із різних видів цього контролю (виконання лабораторних робіт і теоретична підготовка до занять) оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно. Для успішної здачі освітнього компонента сумарна кількість балів отриманих студентом за семестр повинна становити не менше 60,0. Якщо ж кількість балів є меншою, то здобувач має можливість успішно здати дисципліну у формі заліку на ліквідації А академічної заборгованості.

При цьому на залік виноситься 100,0 балів. Залікова робота передбачає розкриття п'яти теоретичних питань із переліку питань для підготовки до заліку, що взяті із різних тем курсу. Залікова робота оцінюється максимально у 100,0 балів (кожне питання оцінюється максимум у 20,0 балів). Для отримання заліку потрібно набрати не менше 60,0 балів за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основні:

1. Декоративне рослинництво і розсадництво: Методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів агробіотехнологічного факультету (з елементами кредитно-модульної організації навчального процесу) / С.В. Роговський, В.П. Масальський. Біла Церква, 2015. 172 с.
2. Історія садово-паркового мистецтва: методичні вказівки до виконання практичних робіт для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» / укладачі О.Г. Олешко, К.В. Жихарева, Ю.В. Струтинська. Біла Церква, 2020. 54 с. Крижановська Н.Я. Основи ландшафтного дизайну. К. : Ліра. 2020. 218 с.
3. Кучерявий В.П. Історія ландшафтно́ї архітектури : підручник. Львів : Новий Світ-2000, 2018. 702 с.
4. Ландшафтна архітектура в умовах урбанізації : навч. посіб. для студентів спец. 191 «Архітектура та містобудування» / І.В. Ладгіна, Н.Г. Дубіна. Харків : ХНУБА. 2019. 191 с.
5. Основи ландшафтно́ї архітектури : навч. Посіб. для студентів ВНЗ / О.І. Косик, Л.Р. Гнатюк. Київ : Компринт, 2020. 287 с.

Додаткові:

6. Основи декоративної дендрології та квітникарства : навчально-методичний посібник для проведення контроль-колоквиумів, практичних, самостійних та науково-дослідних робіт для студентів екологічних спеціальностей вищих навчальних закладів / О.

О. Гололобова. – ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 104 с.

7. Роговський С.В. Декоративне розсадництво і насінництво: навчальний посібник. – Біла Церква; БНАУ, 2014. – 176 с.

8. Роговський С.В. Сучасні технології в розсадництві навчально-методичний посібник до вивчення дисципліни для студентів агробіотехнологічного факультету/ С.В. Роговський, В.П. Масальський, В.В. Лавров. – Біла Церква, 2018. – 184 с.

9. Коцун Б.Б., Коцун Л.О., Остапчук В.А. Природа Волині : навчально-методичний посібник. Луцьк : Друк ПП Іванюк В.П., 2021. 128 с.

10. Коцун Л., Кузьмішина І. Синантропна флора Волинської області : монографія. Луцьк : Друк ПП Іванюк В.П., 2016. 186 с.